

Newsletter analityczny nr 25 (31.03-13.04.2015)

Program „Bezpieczeństwo Energetyczne i Polityka Klimatyczna” Ośrodka Analiz Politologicznych Uniwersytetu Warszawskiego

Najważniejsze wydarzenia dotyczące bezpieczeństwa energetycznego i klimatu 31 marca – 13 kwietnia 2015r.

Do najważniejszych wydarzeń minionych dwóch tygodni należy zaliczyć spotkanie ws. realizacji porozumienia dotyczącego naprawy górnictwa, które odbyło się 13 kwietnia w Katowicach.

Komentarz:

Trend spadku cen węgla na rynkach światowych jest faktem, który należy brać pod uwagę w procesie projektowania i wdrażania zmian w polskim górnictwie. W 2011 roku cena tony węgla ARA wynosiła ponad 120 USD za tonę, w październiku 2014 roku 72,6 USD, a w kwietniu 2015 r. 58,78 USD. Na taki trend wskazuje również w swoich prognozach Międzynarodowa Agencja Energii, zakładając, że do 2019 roku mimo wzrostu popytu na węgiel nie powinniśmy oczekiwać wzrostu cen.

Problemy i procesy zachodzące w sektorze górnictwym wymagają zaplanowania długich i konsekwentnych działań reformatorskich. Partie polityczne mają wybór albo „grać” węglem poprzez licytowanie się w ofertach dla górników, albo dążyć osiągnięcia minimalnego poziomu konsensusu co do zasad i sposobu rozwiązania problemu górnictwa w Polsce, a szerzej strategii bezpieczeństwa energetycznego. Logika zbliżających się wyborów prezydenckich oraz parlamentarnych mogłaby wskazywać na wybór tego drugiego scenariusza. Wiele wskazuje jednak na to, iż żadna z partii politycznych nie będzie w stanie stworzyć szerszego konsensusu w tej sprawie, a duże zaangażowanie w omawiane kwestie mogą się przyczynić do strat w ich poparciu. Dlatego też, problem restrukturyzacji sektora węglowego i zmian w energetyce nie będą wyróżniającymi się tematami kampanii.

Z badań przeprowadzonych w lutym i marcu 2015 roku przez CEM Instytut Badań Rynku raz Opinii Publicznej wynika, że Polacy chcą programu naprawczego w sektorze górniczym (77% odpowiedzi pozytywnych) oraz są zwolennikami stworzenia programu dobrowolnych odejść dla górników, tworzenia miejsc pracy w miejscowościach, w których będą zwolnienia a także budowy programu świadczeń przedemerytalnych dla górników zwalnianych z kopalń. W opinii Polek i Polaków taki program ma być rozwiązaniem problemu dopłat do węgla, bowiem aż 64% badanych uważa, że górnictwo powinno działać na tych samych zasadach jak inne przedsiębiorstwa.

Aby doprowadzić do zmian w górnictwie konieczne jest przygotowanie długofalowej strategii bezpieczeństwa energetycznego i dopiero na jej podstawie można dokonywać zmian w sektorze. Podobne oczekiwania zgłaszają również obywatele, bowiem aż 84% uczestników omawianego badania uważa, iż bezpieczeństwo energetyczne kraju jest ważnym aspektem, który należy brać pod uwagę w procesie restrukturyzacji górnictwa i energetyki.

Inne istotne wydarzenia dotyczące bezpieczeństwa energetycznego i klimatu 31 marca – 13 kwietnia 2015r.:

Europa i świat:

31.03 – Niemiecki koncern E.ON poinformował o planach zamknięcia w kwietniu przyszłego roku bloków energetycznych Irsching 4 oraz Irsching 5.

31.03 – Gazprom zapłacił europejskim partnerom 56,12 mld RUB (około 1 mld USD) za udziały w porzuconym przez spółkę projekcie South Stream.

31.03 – Władimir Putin poparł przedłużenie ulgowego trybu sprzedaży gazu dla Ukrainy na drugi kwartał 2015 roku.

1.04. – Petro Poroszenko, prezydent Ukrainy podczas spotkania z premierem Arsenijem Jaceniukiem wezwali Władimira Demczyszyna, ministra energetyki do utrzymania obowiązywania stanu kryzysowego w sektorze energetycznym.

1.04 – Władimir Demczyszyn, minister energetyki Ukrainy, stwierdził, że osiągnięto porozumienie w sprawie podniesienia o 13% cen energii na Krymie.

- 1.04 – Dmitrij Miedwiediew podpisał dekret o przyznaniu Ukrainie do 30 czerwca zniżki na ceny gazu w ramach cła importowanego.
- 2.04 – Seppo Remes, prezes szwedzkiego funduszu inwestycyjnego EOS, inwestującego m.in. w rosyjski sektor energetyczny poinformował o otrzymaniu pięcioletniego zakazu wjazdu do Rosji.
- 2.04 – Iran oraz przedstawiciele sześciu mocarstw osiągnęli porozumienie w sprawie kluczowych punktów finalnego układu nuklearnego, który wg. zapowiedzi ma zostać podpisany do 30 czerwca.
- 3.04 – Niemcy ogłosili, że 30 marca w kraju osiągnięto rekordową wydajność elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych, która wyniosła 44 GW.
- 3.04 – Fun Chengyu, prezes chińskiego koncernu Sinopec przewiduje, że w 2017 roku Chiny osiągną szczyt popytu na ropę, w związku z czym spółka zaczyna szukać kolejnych możliwości rozwoju.
- 7.04 – Barack Obama ogłosił plany realizacji programu “Solar Ready Vets”, który ma utworzyć 75 tys. miejsc pracy w sektorze fotowoltaicznym.
- 8.04 – Według Ministerstwa Ropy i Gazu Turkmenistanu za około 10 lat kraj ten będzie zdolny eksportować do Unii Europejskiej 30 mld m³ gazu rocznie.
- 8.04 – Według danych opublikowanych przez Federalną Służbę Celną, Rosja w styczniu i lutym 2015 o 19,3% zwiększyła eksport ropy poza kraje WNP. Eksport gazu spadł zaś o 28,1 % w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym.
- 8.04 – Inwestorzy, którym w wyniku aukcji w lutym przyznano licencje na realizację kilku farm OZE w Wielkiej Brytanii wycofują się z inwestycji z powodu rezygnacji tego kraju z systemu zielonych certyfikatów.
- 10.04 – Według agencji Prime, ceny gazu oferowane obecnie Ukrainie przez Rosję, mają być konkurencyjne w stosunku do dostaw rewersowych z państw zachodnich.
- 10.04 – Analitycy Rocky Mountain Institute (RMI) ocenili, że w związku z rozwojem energetyki rozproszonej w północno-wschodniej części USA, działające tam koncerny energetyczne mogą stracić połowę przychodów do 2030 roku.
- 12.04 – NATO zapowiedziało, że podczas manewrów wojskowych na Węgrzech ponad 1000 żołnierzy będzie ćwiczyło wykorzystanie paneli słonecznych i turbin wiatrowych.

13.04 – Według BiznesAlert.pl Chiny o 42% w stosunku do ubiegłego roku zmniejszyły import węgla.

Polska:

31.03 – W 2014 roku Państwowa Inspekcja Handlowa zakwestionowała jakość 3,87% pobranych do kontroli próbek paliw płynnych. Nieprawidłowości dotyczyły głównie oleju napędowego.

1.04 – Marek Woszczyk, prezes PGE poinformował, że spółki PGE, Enea, Tauron oraz KGHM Polska Miedź zostaną partnerami w spółce celowej PGE E1 powołanej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej.

4.04 – Marcin Korolec, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej przyznał, że tureccy inwestorzy wyrazili zainteresowanie polskimi zielonymi technologiami rozwijanymi w ramach projektu "GreenEvo Akcelerator Zielonych Technologii".

8.04 – Aktywiści Greenpeace rozwiesili na gmachu Ministerstwa Środowiska plakat będący elementem protestu przeciwko bierności w walce z zanieczyszczeniem powietrza w Polsce.

8.04 – Maciej Grabowski, minister środowiska napisał po akcji aktywistów Greenpeace, że „Nasz resort działa realnie, Greenpeace przykuwa uwagę mediów. Jedno i drugie jest istotne, oby ta synergia pomogła w zmianach na lepsze”.

8.04 – W Gdańsku powstały trzy pierwsze stacje przeznaczone do ładowania samochodów elektrycznych.

8.04 – Janusz Piechociński, minister gospodarki, stwierdził że w kontekście negocjacji porozumienia TTIP pomiędzy USA, a UE, Polska musi być gotowa na zmiany m.in. w sektorze energetycznym.

9.04 – Według „Rzeczpospolitej”, Energa, PGE i PGNiG negocjują z Bankiem Ochrony Środowiska projekt ofert dla prosumentów.

10.04 – Polskie LNG zawarło umowę na opracowanie wielowariantowego studium wykonalności rozbudowy terminala w Świnoujściu o trzeci zbiornik i związane z nim inwestycje.

13.04 – Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrze opracował tzw. błękitny węgiel (zgazowany węgiel kamienny), który dzięki posiadaniu tylko 5% części lotnych pozwala na ograniczenie emisji o 40%.

13.04 – W Katowicach odbyło się spotkanie ws. realizacji porozumienia dotyczącego naprawy górnictwa, w którym udział wzięli m.in. wiceminister skarbu Wojciech Kowalczyk, przedstawiciele związków zawodowych oraz władze spółek.

13.04 – Zdaniem Janusza Steinhoffa z Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC, podczas pomocy sektorowi górnictwu należy zwrócić uwagę, aby oferowana pomoc publiczna nie zaburzyła konkurencji.

13.04 – Wojciech Kowalczyk, wiceminister skarbu, zapowiedział, że do czerwca powstanie tzw. Nowa Kompania Węglowa.

Warszawa, 14 kwietnia 2014r.

dr Krzysztof M. Książkowski – Szef Programu „Bezpieczeństwo energetyczne i polityka klimatyczna” OAP UW, autor książek „Ekonomiczne zagrożenia bezpieczeństwa państw” (2004), „Bezpieczeństwo ekonomiczne” (2011), redaktor naukowy publikacji „Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej” (2012) i „Odnawialne źródła energii w Polsce. Wybrane problemy bezpieczeństwa, polityki i administracji” (2013), współautor podręcznika „Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie” (2014), autor wielu artykułów poświęconych zagadnieniu bezpieczeństwa i klimatu.